

Verdifullt for alle parter

Kristine Bakkemo Kostøl

Synes du tanken på å ta kontakt med en arbeidsplass og spørre om et samarbeid er ubehagelig? Kjennes det som å stå med lua i hånda og be ydmykt om litt tid fra folk som har viktigere ting å gjøre? Tenker du at elevene dine ikke vil kunne bidra med noe verdifullt knyttet til de reelle problemene den lokale bedriften står i? Tenk om igjen – vi har utallige eksempler på at oppdragsbaserte samarbeid er minst like verdifulle for arbeidsplassene som for deg og elevene!

Da vi først introduserte idéen om oppdrag, var enkelte lærere litt skeptiske. Hva i all verden skulle elevene kunne bidra med som var nyttig for samarbeidspartneren? De fleste lærerne hev seg likevel ut i det, og allerede etter det første skoleåret med bruk av modellen ble det tydelig at elevene kunne bidra med en hel del. 8. trinn på Samfundet skole lagde for eksempel en spørreundersøkelse for å hjelpe Returkraft med å kartlegge hvorfor folk ikke sorterer avfallet sitt riktig og hvem som gjør mest feil. Elevene hentet data fra 2489 respondenter og foreslo deretter tiltak som kunne gjøre at mer av søppelet i Agder ble gjenvunnet (les mer om dette på s. 52). Samtidig jobbet geofagelevne ved Alta videregående skole med å kartlegge en av isbreene som Norges vassdrags- og energidirektorat manglet data fra.

De neste årene fortsatte elever over hele landet å imponere oss og samarbeidspartnerne med sine idéer og løsninger. Her er noen få eksempler på hva de har bidratt med:

- Nexans mente at en for høy andel av bedriftens avfall ble sendt inn som restavfall. De fikk hjelp av elevene i 9. klasse på Rognan ungdomsskole til å kartlegge faktorer og komme med forslag til hva de kunne gjøre annerledes. Nexans gjennomførte tiltakene elevene foreslo, reduserte restavfallet med 30 % og sparte dermed masse penger.
- Over flere år fungerte Strinda videregående skole nærmest som en forskningsstasjon for Mikrogartneriet knyttet til urban dyrking. Vg1-elevene undersøkte blant annet om det var mest lønnsomt å dyrke basilikum og mynte i vann eller kokosjord, og når det er smaksmessig lurt å høste mikrogront.
- Nome kommune ønsket å få en oversikt over tetthet og utbredelsen av brunsnegler i Lunde. De fikk hjelp av 10. trinn på Lunde 10-årige skole til å kartlegge både forekomsten av snegler og effektiviteten til ulike fjerningstiltak.
- Tjongsfjord skole ble bedt om å lage informasjonsmateriell om syreskader på tenner på oppdrag fra Ørnes Tannklinikk. Dette ble så vellykket at fylkestannlegen i Nordland begynte å bruke elevproduktene for å informere pasienter om syreskader.

Hvor godt fungerer kokosjord som vekstmedium? Foto: Strinda videregående skole

I tillegg til at elevene kan komme med nyttige og viktige innspill, får samarbeidspartnerne også mange andre fordeler ut av samarbeidet. Det viktigste er kanskje at de får vist seg fram som en potensiell framtidig arbeidsplass. Det blir kamp om de kloke hodene framover, og mange arbeidsplasser er opptatt av å rekruttere lokal ungdom. Samarbeidet bidrar også ofte til å styrke synligheten til arbeidsplassene i lokalsamfunnet. Hvilken bedrift ønsker vel ikke å være dagens samtaleemne ved middagsbordene eller få et oppslag i lokalavisa om at de samarbeider med nærskolen? Flere av de større bedriftene i Norge har også det å bidra tilbake til samfunnet, for eksempel ved å samarbeide med skoler, som en del av sitt samfunnsoppdrag. Og kommuner er ofte svært interesserte i å høre hva barn og unge mener om lokale tiltak og planer.

For å få til slike samarbeid som faktisk gir gjensidig nytte, er det imidlertid et par ting man bør være oppmerksom på: For det første må oppdraget ta utgangspunkt i noe som er viktig for samarbeidspartneren. Det er derfor avgjørende å spørre om hvilke prosjekter eller problemstillinger arbeidsplassen jobber med, eller om det er områder de kunne tenke seg å få innspill og idéer på. Moss kommune ønsket for eksempel hjelp til å vurdere hvordan bobilturisme påvirket kommunen (se s. 36), mens Sykkylven Industri- og Næringslag trengte hjelp av elever til å arrangere Barnas Teknologifestival (se s. 32).

For det andre må undervisningssamarbeidet være praktisk gjennomførbart for skolen. Da er det en stor fordel å finne en samarbeidspartner i nærmiljøet, slik at kostnader og tidsbruk knyttet til transport minimeres. Det kan også være lurt å tenke på mulighetene for gjenbruk – hvis oppdraget kan gjenbrukes eller skolen kan ha samme samarbeidspartner over flere år blir det mindre arbeidskrevende! Et eksempel på dette kan leses på s. 40.